

[Ikast]

vandrerhjem i sommerferien, ser vi ikke noget odiøst i. På den måde kan så mange som muligt komme ud og opleve de små øer, så længe de ligger uberørt. Vi ønsker dem ikke ødelagt naturmæssigt af en masse sommerhuse, og derfor mener jeg, redegørelsens forslag om turisme går i den rigtige retning, når der tales om vandrerhjem, cykelturisme, gangturisme og eventuelt campingpladser.

Inden for den offentlige virksomhed er vi positivt indstillet over for, at det offentlige skal kunne gå med til at ansætte folk på deltid, som man havde det på et tidligere tidspunkt.

Inden for social- og sundhedsvæsenet er det givet nødvendigt at overveje ændringer af normale standarder og normer. Der er jo noget helt paradoksalt i, at et menneske, der har kunnet leve i 70 eller 80 år i et hus, der har en højde til loftet på 2 m, lige pludselig skal ind under andre lovgivninger, som kræver så og så mange meter til loftet. Det er da mere et tegn på, at mennesket trives i det miljø, hvori det er vokset op, og det er for vores vedkommende et stort ønske, at de ældre kan få lov til at blive på øerne. Det forslag, man stiller om 2-3 beskyttede boliger og en sygeplejerske, der har tilsynet, går vi meget kraftigt ind for. Vi synes, det bør gennemføres, så vidt det er muligt, og her er vi villige til at ændre standarder og normer, så vi kommer så langt, at de kan tilpasses de mindre samfund.

Vi må også se på skole og kultur. Det er givet, at af rent økonomiske grunde er det ikke muligt at have andet end de yngste klasser i skolen, og derfor må vi naturligvis støtte trafikken til øerne, således at der er naturlig adgang til skolerne på fastlandet. Men vi ønsker alligevel i så vidt omfang som muligt de små skoler bevaret, således at de kulturhuse, der er, kan bevares, og vi ser også gerne, at disse kulturhuse, som skolerne gerne skal være, kan bruges til andre formål i ferisesæsonen, såfremt man på øen kan finde effektive løsninger på dette.

Fritidsundervisningen er beskrevet, og jeg vil godt gå lidt længere, end man gør her, idet vi også her er nødsaget til at bryde reglerne om normer. Vi må ændre kvoterne, eventuelt kan vi så sige til en mindre betaling, eller hvordan vi kan finde ud af det. Det vil være muligt i hvert tilfælde i fremtidssamfundet at finde nogle, som kan under-

vise andre og dermed give dem en oplevelse, og vi er villige til, hvor der er tale om fritidsundervisning af forskellig art, at se på en dispensationsordning, som er bedre end den, vi har i dag.

Sluttelig vil jeg gerne takke for redegørelsens fremkomst. Jeg synes, det er glædeligt, at vi kan starte det nye år med at trække linjerne op for vores politik for de små øer og de små samfund, for jeg vil tillade mig at tage dem med under de små øer, da der er så mange ting, vi kan trække frem dér også.

Povl Brøndsted (V):

At de danske småøer indgår som et væsentligt led i dansk kultur, dansk geografi, dansk folkeliv, ser vi af, at vi om disse småøer har et meget stort værk af lidt ældre årgang, Achton Friis' »De Danskes Øer« med Johannes Larsens vidunderlige tegninger fra såvel det geografiske som livet på øerne, disse mange dejlige markante ansigter, der viser, at på øerne vokser der en slægt op, som er stout og selvhjulpen og selvgjort, klar til at tage sig af opgaverne.

Men det er ikke alene gammel romantik, at man har beskæftiget sig med øerne i litterær form og i beskrivelse af deres forhold og vilkår. Aalbæk Jensens værk, som skal ende med at have 8 bind, »Livet på Øerne«, er jo også en samling pragtfulde beskrivelser, der viser, at der er et liv af en helt speciel karakter på danske småøer. Om det er størrelsen, om det er menneskenes nærhed ved hinanden, om det er det specielle øklima, der gør, at her vokser et stout, selvhjulpent folk op, også i slutningen af 1900-tallet, ved jeg ikke, men det er i hvert fald smukke billeder såvel med som uden farve, der illustrerer livet på øerne i slutningen af 1900-tallet.

Jeg tror, at når vi beskæftiger os med øsamfundenes spørgsmål – jeg siger bevidst spørgsmål, for jeg synes ikke, vi skal kalde det problemer – skal vi være klar over, at det er nogle menneskelige værdier, nogle kulturværdier, nogle fællesskabsværdier, som de mennesker, der bebor de danske øer, sætter overordentlig stor pris på. Det er ikke dem, der kommer krybende og piber over deres forhold. De er glade for deres vilkår, deres forhold, de elsker deres øer, og der er mange, der overhovedet ikke kunne tænke sig at bo noget andet sted end under disse helt speciel-